

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.730/2017/5.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Némethi Gábor ügyvéd

Az alperesek: I. rendű

II. rendű

III. rendű

Az I-II. rendű alperesek képviselője: Imre Ügyvédi Iroda
ügyintéző: dr. Imre András ügyvéd

A per tárgya: szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I-II. rendű alperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi
Ítéltábla 5.Pf.20.434/2017/6/II. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Budapest Környéki
Törvényszék 6.P.20.220/2016/16. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II. rendű alpereseknek egyedtemlegesen 12.700 (tizenkettőezer-hétszáz) Ft fellebbezési eljárási költséget és 82.700 (nyolcvankettőezer-hétszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2005. június 29-én a felperes és a III. rendű alperes mint adósok és az I-II. rendű alperesek mint hitelezők deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek.
- [2] A kölcsönszerződés III. pontja az alábbi rendelkezést tartalmazta: „A Szerződő Felek megállapodnak abban, hogy a jelen közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés alapján az Adósok terhére mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozás tekintetében, annak közokirati tanúsításaként, az Adósoknak a Hitelezőknél vezetett

számlái és a Hitelezők vonatkozó bizonylatai alapján készített közjegyzői ténytanúsítványt fogadják el. Az Adósok és a Zálogkötelezettek alávetik magukat annak, hogy a jelen közjegyzői okirat alapján az Adósok terhére fennálló kölcsön- és egyéb járuléktartozás összegét, esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén is, a Hitelezők felkérésére a fenti módon közjegyző tanúsítsa."

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [3] A felperes módosított keresetében a kölcsönszerződés III. pontjának hivatkozott rendelkezése tisztességtelenségének megállapítását kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209/A. § (2) bekezdése és a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999.(II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés a), b) és j) pontjaira hivatkozással.
- [4] Az I-II. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a III. pont rendelkezései nem fordítják meg a bizonyítási terhet a felperes hátrányára, és nem zárják el a felperest attól sem, hogy teljesítése jogszerűségét maga is megállapítsa.
- [6] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy a keresetben megjelölt szerződéses rendelkezés tisztességtelen, ezért érvénytelen. A fellebbezés indokaira tekintettel kiemelte: a szerződés III. pontja hatásában azzal a következménnyel jár, hogy az adóst kényszeríti felperesi és ezáltal bizonyításra kötelezett pereli pozícióba. A kikötés tehát ténylegesen a fogyasztó hátrányára fordítja meg a bizonyítás terhet, ezért a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontjába ütközik.
- [7] A másodfokú bíróság szerint tévedett az elsőfokú bíróság amikor a perbeli szerződési feltétel tisztességtelenségét a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) és b) pontjára tekintettel nem állapította meg. A szerződési feltétel alkalmas arra, hogy az I-II. rendű alperesek minden vitarendezési módtól elzárkózva vagy a vitától függetlenül is felmondják a szerződést azzal a hivatkozással, hogy a felperes teljesítése - az alapul szolgáló feltételek általa történő értelmezése alapján - nem szerződésszerű, illetve ezt követően vele szemben végrehajtást kezdeményezzen. Mindebből következően a perbeli szerződési feltétel célja és hatása is a fogyasztó igényérvényesítési lehetőségeinek megnehezítése, amely egyben a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés i) pontjában írt tisztességtelenségi oknak felel meg. Jogi álláspontja alátámasztására több Európai Bírósági ítéletre is hivatkozott.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] Az I-II. rendű alperesek felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetet elutasító, másodlagosan a másodfokú bíróságot új eljárásra, új határozat hozatalára utasító határozat meghozatalát kérték. Arra hivatkoztak, hogy a vitatott szerződéses rendelkezés tisztességtelenségének vizsgálata körében a másodfokú bíróság jogszabálysértő módon értelmezte a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a), b), i) és j) pontjait.
- [9] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján jogszabálysértő.
- [11] A szerződés III. pontja tisztességtelenségének vizsgálata körében a Kúria utal az EBH2018.G.1. számon közzétett elvi határozatban kifejtettekre, azt maradéktalanul irányadónak tekinti ebben a perben is. Az adott ügyben a perbelivel tartalmilag megegyező szerződéses rendelkezés tekintetében a Kúria akként foglalt állást, hogy az a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára nem fordítja meg. Rámutatott, az a szerződéses rendelkezés, amely szerint a pénzügyi intézmény a saját nyilvántartásai alapulvételével jogosult a fogyasztói tartozások kimutatására, és a szerződő felek az e kimutatás alapján készült, közokiratba foglalt ténytanúsítványt tekintik irányadónak, nem minősül joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak, ezért a bizonyítási terhet a fogyasztó számára hátrányosan nem változtatja meg és nem korlátozza a fogyasztó jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét sem. Döntésének jogi indokolásában hangsúlyosan hivatkozott az rPtk. 242. §-ában, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. tv. 21. §-ában, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. tv. 111. § (1) bekezdésében, a Korm. rendelet 1. § (1) bek. i) és j) pontjaiban írtakra. Jogi érvelését a perbelivel egyező szerződéses rendelkezés tekintetében a BH2018.146 számú határozatában további érvekkel kiegészítette. A Kúria tehát az elsőfokú bírósággal értett egyet abban, hogy a perbeli szerződéses rendelkezés a bizonyítási terhet nem fordította meg.
- [12] A másodfokú bíróság jogszabálysértő módon értelmezte a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a), b) és azzal összefüggésben az i) pontját is. Amint azt a BH2018. 146. számon közzétett eseti döntés indokolása is tartalmazza, ezen jogszabályi rendelkezés értelmében az olyan szerződési feltétel tisztességtelen, amely a fogyasztóval szerződő felet arra jogosítja fel, hogy a saját - tehát nem a fogyasztó - teljesítésének szerződésszerűségét megállapíthassa. Az I-II. rendű alperesek szerződés szerinti főkötelezettsége a kölcsön

nyújtása volt, a vitatott III. pont nem ezt szabályozza. A per tárgyát képező szerződéses rendelkezés a fogyasztóval szerződő felet nem jogosítja fel a szerződéses rendelkezések egyoldalú értelmezésére sem. Így a rendelkezés a Korm. rendelet hivatkozott pontja alapján sem tisztességtelen.

- [13] A Kúria megítélése szerint a perbeli szerződéses rendelkezésnek nem célja, nem hatása és ténylegesen nem is eredményezi a felperes fogyasztó igényérvényesítési lehetőségeinek megnehezítését: ez utóbbiakat ugyanis jogszabályi rendelkezések biztosítják, ezeket – a már kifejtettekre is figyelemmel – nem írja felül a szerződés III. pontja.
- [14] A Kúria mindezek alapján megállapíthatónak találta az I-II. rendű alperesek által megjelölt jogszabálysértéseket, ezért a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Záró rész

- [15] A Kúria döntése alapján a másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperes az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az I-II. rendű alperesek – figyelemmel a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdéseire, az I-II. rendű alperesek jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló – másodfokú- és felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.
- [16] A Kúria a döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2018. augusztus 27.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró